

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

Віце-прем'єр-міністру України
з питань європейської та
євроатлантичної інтеграції
України – Міністру юстиції
України
Ользі СТЕФАНІШИНІЙ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України
«Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина.

На підставі статей 1, 19¹ Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», під час виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини виявлено порушення прав людини у діяльності Вінницької міської медичної частини № 1 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Вінницькій області (далі – медична частина, заклад).

Статтею 49 Конституції України визначено, що держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Статтею 6 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що кожний громадянин України має право на охорону здоров'я, що передбачає медичний догляд, який є необхідним для підтримання здоров'я людини.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини
№5635.2/25/39.3 від 16.04.2025
КЕП: Лубінець Д. В. 16.04.2025 17:02
368DC35ECECB2DC104000000E88D010070F70400

громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Усупереч наведеним вимогам законодавства під час відвідування медичної частини 19.02.2025 виявлені факти порушення прав людини, що потребують вжиття невідкладних заходів реагування щодо усунення виявлених недоліків, причин та умов, що їм сприяють, притягнення винних осіб до відповідальності.

У порушення частини першої статті 115 Кримінально-виконавчого кодексу України у камерах-палатах медичної частини порушуються вимоги щодо норми жилої площі на одного засудженого в умовах стаціонару (не менше 5 м²). Зокрема, загальна площа приміщення камери-палати, де розташовані 4 ліжка, складає всього 18 м². Отже, фактична площа на одну засуджену особу склала 4,5 м².

Під час відвідування групою НПМ виявлені факти неналежної фіксації тілесних ушкоджень. Так, вибірковою перевіркою медичної документації виявлено, що 03.02.2025 до медичної частини звернувся засуджений, який оглянутий сімейним лікарем та йому встановлений діагноз: «Забій лівої кисті, пошкодження зв'язок великого пальця лівої кисті». Інформацію про зазначену травму внесено до медичної карти амбулаторного хворого. Однак, працівниками медичної частини не складено довідку про фіксацію тілесних ушкоджень, затверджену наказом Міністерством охорони здоров'я (далі – МОЗ) від 02.02.2024 № 186, не внесено інформацію про факт виявлення тілесних ушкоджень до журналу обліку фактів виявлення тілесних ушкоджень та не повідомлено прокуратуру. Такі дії з боку медичного персоналу можуть свідчити про приховування фактів заподіяння тілесних ушкоджень засудженим та ув'язненим особам або недбале виконання ними своїх посадових обов'язків, що унеможлиблює проведення належного розслідування таких випадків та притягнення винних осіб до відповідальності.

В окремих випадках медичним персоналом до складених довідок не додаються фотографії наявних тілесних ушкоджень, у порушення пункту 3 розділу II наказу Міністерства юстиції України (далі – МЮУ) та МОЗ від 15.08.2014 № 1348/5/572.

Група НПМ виявила відсутність особистих медичних книжок у працівників харчоблоку та результатів обстеження в медичній документації зазначених осіб, які проводяться лікарями-спеціалістами (у тому числі лабораторних, клінічних та інших досліджень), необхідні для допуску до роботи на об'єктах харчування, що є порушенням пункту 10 глави 2 розділу IX Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України, затверджених наказом МЮУ від 14.06.2019 № 1769/5.

У медичній частині відсутній окремий кабінет лікаря-гінеколога. Зазначений лікар здійснює прийом ув'язнених у маніпуляційному кабінеті, що не забезпечує конфіденційності пацієнта під час медичних оглядів.

У порушення вимог Стандартів медичної допомоги при вірусному гепатиту С (далі – ВГС) у дорослих, затверджених наказом МОЗ від 15.01.2021 № 51, пацієнти не проходять ПЛР-тестування. Відсутність підтвердженого діагнозу у осіб з ВГС позбавляє їх можливості отримувати противірусне лікування.

У медичній частині не організовано проведення замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ) осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів. Такі особи позбавлені можливості отримувати ЗПТ, що порушує їх право на охорону здоров'я та медичну допомогу. Крім того, їм не забезпечується належний соціально-психологічний супровід, когнітивно-поведінкова терапія, профілактика рецидивів, мотиваційне інтерв'ю, участь у терапевтичній спільноті тощо.

У порушення вимог Табеля оснащення обладнанням одного робочого місця лікаря-стоматолога та зубного техника, затвердженого наказом МОЗ від 11.04.2005 № 158, в медичній частині відсутній працюючий дентальний рентгенологічний апарат, що унеможлиблює проведення поглибленого стоматологічного обстеження ув'язнених та не забезпечує своєчасне надання належної стоматологічної допомоги.

Групою НППМ виявлено, що в установі з 21.03.2024 не здійснюються заходи дезінфекції (дезінсекції) верхнього одягу та постільних речей у зв'язку з несправністю стерилізаційного обладнання, що порушує пункт 3.19 розділу III Положення про організацію лазне-прального обслуговування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, затвердженого наказом МЮУ від 08.06.2012 № 849/5.

У порушення вимог Державних будівельних норм України В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення» в медичній частині не створено умов доступності для маломобільних осіб (відсутні пандуси, підйомники, поручні, тощо).

У порушення Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених Міністерством внутрішніх справ України 30.12.2014 № 1417 (далі – Правила), приміщення медичної частини не обладнані системами пожежогасіння та пожежної сигналізації.

Приміщення кабінету лікарів та рентгенологічного кабінету не забезпечені вогнегасниками, що є порушенням вимог пункту 3.6 глави 3 розділу V Правил та пункту 10.18. глави 10 Державних санітарних правил і норм «Гігієнічні вимоги до влаштування та експлуатації рентгенівських кабінетів і проведення рентгенологічних процедур», затверджених наказом МОЗ від 04.06.2007 № 294.

Медична частина не забезпечена лікарськими засобами відповідно до переліку лікарських засобів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 № 333, та уніфікованих клінічних протоколів, розроблених у відповідності до стандартів надання медичної допомоги, затверджених наказом МОЗ від 28.09.2012 № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних

документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України».

На підставі викладеного, з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина, а також беручи до уваги те, що:

відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

ВИМАГАЮ:

1. Розглянути подання та вжити заходів, спрямованих на усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Вінницької міської медичної частини № 1 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Вінницькій області.

2. У спосіб, передбачений чинним законодавством, вжити заходів щодо притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності та про результати розгляду подання у місячний строк повідомити Уповноваженого, додавши на підтвердження відповідну інформацію та копії документів.

Звертаю увагу, що відповідно до статті 188⁴⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

Додаток: звіт про результати відвідування Вінницької міської медичної частини № 1 філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України» у Вінницькій області на 13 арк.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Наталія Любченко 050 967 9551

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з
прав людини
№5635.2/25/39.3 від 16.04.2025
КЕП: Лубінець Д. В. 16.04.2025 17:02
368DC35ECECB2DC104000000E88D010070F70400